

กำหนดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 7

“เสริมพลัง สร้างคุณภาพ ผู้สุขภาพะ”

วันที่ 23 กรกฎาคม 2557

ณ ชั้น 2 อาคารศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผลงาน R2R ดีเด่น เรื่อง "พลังใจ พลังคน สร้างชุมชน ผู้สุขภาพะที่ยั่งยืน"

เวลา 13.00 – 16.00 น. ห้อง Sapphire 205

คุณกิตติมา พรหมจักร

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

วิทยากร คุณอังคณา วังทอง โรงพยาบาลหนองจิก จ.ปทุมธานี คุณสุมาลี คมขำ โรงพยาบาลค้อวัง จ.ยโสธร

คุณพนาวรรณ์ ไผตรี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม จ.นครพนม

คุณวันรพี สมณช้างเผือก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 8 อุดรธานี จ.อุดรธานี

คุณวัชรกร ภิมาลัย โรงพยาบาลท่าม่วง จ.น่าน คุณนิยม บัวชุม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสะอาด จ.นครพนม

สัมพันธ์ อัมพฤษ สังเกต โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองหล่ม จ.พะเยา

คุณพรวิภา ยาสมุทร โรงพยาบาลบ้านไธสง จ.ลำพูน

ผู้นำสนทนา ดร.นพ.ไพโรจน์ เสาน่วม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ผศ.นิวัต อุณฑพันธ์ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมบึงบอระเพ็ด มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์

ดร.นพ.ไพโรจน์ เสาน่วม ได้กล่าวเปิดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเริ่มจากคุณอังคณา วังทอง ได้เล่าถึงผลงาน”การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมพลังดูแลผู้ป่วยจิตเภท อำเภอหนองจิก จังหวัดปทุมธานี” มีการวางแผน โดยใช้ PDCA วิเคราะห์กำหนดปัญหา อุปสรรค กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมของสหสาขา ภาครัฐและประชาชน มีความเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น (อิสลาม) ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง ศึกษาพื้นที่ก่อนลงเยี่ยมบ้าน โดยใช้หลักจริงจัง จริงใจ จริงจริงในการทำวิจัย “ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ตั้งใจที่จะทำ นำประโยชน์ไปใช้ในการทำงาน”ในตอนท้าย ผศ.นิวัต อุณฑพันธ์ ได้เพิ่มเติม งานวิจัยนี้ได้มีการศึกษาบริบทและนำข้อมูลมาปรับใช้ได้ดียิ่ง

จากนั้นคุณสุมาลี คมขำ ได้เล่าถึงปัจจัยความสำเร็จการทำวิจัย “ผลการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานที่บ้าน โรงพยาบาลค้อวัง” โดยเริ่มจากกลุ่มอาสาสมัครที่พร้อมทำงานด้วยใจมาพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เดือนละ 1 ครั้ง ทำแผน PDCA ให้ความรู้ฝึกอบรมปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ จัดทำนิยามศัพท์เฉพาะข้อมูลให้กับกลุ่มอาสา โดยใช้ศัพท์สั้นๆ มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ความช่วยเหลือ จัดทำคู่มือพร้อมใช้ มีการประเมินผลปรับปรุงงานอยู่ตลอด นำผลงานวิจัยนี้ใช้กับงานประจำเพื่อผู้ป่วย ในช่วงท้ายคุณสุมาลี คมขำ ได้ให้ข้อคิด “การทำ R2R เราทำเป็นทีม สหวิชาชีพทุกคนสำคัญ ทุกอย่างทำด้วยใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อองค์กร”

จากนั้นคุณพนาวรรณ์ ไผตรี ได้เล่าถึงปัจจัยความสำเร็จการทำวิจัย “เข้าใจถึงใจ สานสายใยถึงครอบครัว โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม จ.นครพนม” เน้นการมีส่วนร่วมของสหสาขาที่เข้มแข็ง (อาสาสมัครที่มีจิตอาสา) ทำงานร่วมกับชุมชน จัดเวทีพูดคุยด้านการดำเนินการด้านสุขภาพจิตวางแผนกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง อบรมให้ความรู้

ติดตามประเมินผล และใช้เครื่องมือ “เพื่อนช่วยเพื่อน” โดยผู้ป่วยด้วยกัน ในช่วงท้ายคุณพนาวรรณ ไมตรี ได้ให้ข้อคิด “การทำ R2R เป็นเรื่องง่าย เราทำงานเป็นทีม”

จากนั้นคุณวันรพี สมณช่างเผือก ได้เล่าถึงปัจจัยความสำเร็จการทำวิจัย “รูปแบบการสร้างผู้ประสานงานหลักประกันสุขภาพตำบล กลไกใหม่เพื่อการคุ้มครองสิทธิและประชาสัมพันธ์ระบบหลักประกันสุขภาพโดยประชาชน” เนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้เรื่องหลักประกันสุขภาพ การสื่อสารไม่ทั่วถึง จึงได้ร่วมกับทีมสหสาขาและผู้ที่มีจิตอาสาจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรม ให้ข้อมูล ฝึกปฏิบัติ จัดทำคู่มือโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ติดตามผลการดำเนินงาน นำผลมาวิเคราะห์วางแผนดำเนินงาน ในช่วงท้ายคุณวันรพี สมณช่างเผือก ได้ให้ข้อคิด “การทำ R2R ไม่ยาก เพราะเราทำของเราอยู่แล้วนั่นคืองานประจำ เพียงแต่ดึงข้อมูลออกมาให้เข้าสู่ระบบการวิจัย มุ่งมั่นและตั้งใจ”

Workshop กลุ่มย่อย โดย ผศ.นิวัต อุณาพันธุ์ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมบึงบอระเพ็ด มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาเขตนครสวรรค์

คุณวัชรกร ภิมาลย์ เล่าถึงการทำวิจัย “การพัฒนารูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อลดการดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ตำบลสะเนียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน” งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ ชุมชนช่วยกันและเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งกฎระเบียบในหมู่บ้าน เชื่อมบ้านนอกเวลาทำงาน วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม (การตากใบยาสูบ) ให้ผู้ป่วยมาเล่าให้ฟัง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทบทวนปัญหา หาแนวปฏิบัติ

คุณนิคม บัวชุม เล่าถึงการทำวิจัย “หมู่บ้านต้นแบบ ลด ละ เลิกบุหรี่ โดยชุมชนมีส่วนร่วมที่บ้านหนองอ่างซัน หมู่ 7 ตำบลหนองอ่างซัน อำเภอเรณูนคร จ.นครพนม” ปัจจัยความสำเร็จคือ ทีมสหสาขาที่มีความพร้อมในการทำวิจัย หาต้นแบบสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบการเลิกบุหรี่ มีป้ายเขตปลอดบุหรี่ ให้ความรู้ จัดทำสมุดบันทึกประจำตัว เก็บข้อมูล นำผลมาวิเคราะห์

คุณสัมพันธ์ อัมพฐ์ เล่าถึงการทำวิจัย “การเสริมสร้างพลังชุมชนสู้ภัยวันโรคอย่างมีคุณภาพตำบลหนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา” ใช้หลัก PDCA ศึกษาข้อมูลละเอียดทุกขั้นตอน มีพันธมิตรเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก หาต้นแบบที่ดี ยกย่อง ชมเชย สร้างกำลังใจให้ผู้ป่วย

คุณพรวิภา ยาสมุทร เล่าถึงการทำวิจัย “การจัดการรายกรณีในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีภาวะซับซ้อน อำเภอบ้านไธสง จ.ลำพูน” มีทีมสหสาขาวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล ทำด้วยใจ คนไข้แต่ละคนมีปัญหาไม่เหมือนกัน ต้องรักษาให้ครบบริบทของคนไข้

ผศ.นิวัต อุณาพันธุ์ ได้กล่าวว่า “การทำ R2R เริ่มจากการทำงานประจำ มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจ อยากจะทำงานให้ดีขึ้น ทบทวนข้อมูลและทฤษฎีขั้นตอนการดำเนินงาน หมุนเวียนตลอดเวลา ทำให้เกิด Tacit Knowledge และทำให้เกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในงานที่ทำ”